

จดหมายเปิดผนึกเรียกร้องรัฐพิจารณา ความไม่คุ้มค่าโครงการพัฒนาริมฝั่งเจ้าพระยา

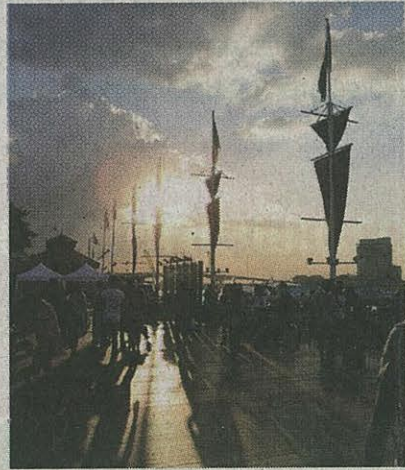
กระผมนายวิชัย ตันตราวิวุฒิ นายกสมาคมสถาปนิกผังเมืองไทย เห็นด้วยและสนับสนุนรัฐบาลของท่าน ในการสร้างพื้นที่สาธารณะริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งไม่เคยมีรัฐบาลไหนกระทำมาก่อน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปถึง บริเวณริมน้ำได้สะดวก ในการพักผ่อนและออกกำลังกาย แต่กระผมขอให้ท่านโปรดพิจารณาถึงความไม่คุ้มค่าการลงทุน โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่สำนักงานโยธาของกรุงเทพมหานคร กำลังดำเนินการอยู่ กับทางเลือกอื่น สองทางที่เหมาะสมกว่า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผังเมืองกรุงเทพฯ และต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อคืนความสุขให้ประชาชน ในกำหนดเวลาก่อสร้างใกล้เคียงกัน

โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งจะพัฒนาเป็นถนนคนเดิน และทางจักรยาน เพื่อเป็นที่พักผ่อนริมน้ำของประชาชน ความยาวของถนนทั้งสองฝั่งแม่น้ำรวม 14 กิโลเมตร งบประมาณ 14,000 ล้านบาทนั้น จะสร้างปัญหาแก่บ้านเมืองในระยะยาวและยากแก่การแก้ไข ตั้งแต่จำนวนประชาชนไปใช้โครงการมีน้อย เพราะที่ตั้งของโครงการอยู่ด้านเหนือของกรุงเทพฯ ซึ่งมีประชาชนอยู่อาศัยเบาบาง ผังเมืองกรุงเทพฯ ที่ผ่านมานั้นการพัฒนาเมืองตามเส้นทางถนนที่สร้างห่างออกไปจากแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งฝั่งตะวันออกและตะวันตกของแม่น้ำ ส่วนบริเวณริมน้ำที่มีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่นจะเป็นเฉพาะบริเวณใจกลางกรุงเทพฯ คือ ตั้งแต่บริเวณ

สะพานพระพุทธยอดฟ้าลงไปถึงสะพานพระรามสาม การเดินทางไปใช้โครงการของชาวกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะไม่สะดวก โดยเฉพาะการนำจักรยานไปขี่ในวันทำงานนั้นแทบเป็นไปได้เลย

ส่วนปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมนั้น โครงการนี้จะลดพื้นที่เปิดโล่งของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีทิวทัศน์สวยงามและอากาศบริสุทธิ์เป็นพื้นที่น่าทึ่งแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ หากสร้างแล้วเสร็จ กำแพงกันถนนซึ่งสูงถึง 3.25 เมตรจากระดับพื้นดินริมน้ำจะบดบังทัศนียภาพของแม่น้ำให้หายไปจากบริเวณริมน้ำ ตลอดเส้นทางโครงการ และบดบังอาคารสถานที่สำคัญต่างๆ เมื่อมองจากแม่น้ำเข้ามาทางฝั่ง เช่น อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ โบราณสถาน และวัดสำคัญหลายแห่ง ชุมชนริมน้ำ ส่วนบริเวณใต้โครงการจะมีสิ่งปลูกสร้างและผักตบชวาจำนวนมากลอยมาติดค้าง แสงแดดส่องลงไปไม่ถึงไม่หมดจะกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคต่างๆ

งบประมาณในการดูแลรักษาความปลอดภัยตลอดเส้นทาง ค่าไฟฟ้าส่องสว่าง ในเวลากลางคืน ค่าบำรุงรักษา ค่ารักษาความสะอาด ค่ากำจัดขยะมูลฝอยและผักตบชวา จะเป็นตัวเลขที่สูงมากไม่คุ้มค่ากับการลงทุนในระยะแรก และการดูแลบำรุงรักษาในระยะยาว



ทางเลือกที่หนึ่งที่กระผมขอเสนอพื้นที่สาธารณะริมน้ำ 3 แห่ง ซึ่งสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานครได้วางใจให้ทำการศึกษาและออกแบบไว้แล้ว ซึ่งศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการแล้ว 2 แห่ง ได้แก่โครงการริมน้ำยานนาวา มีความยาวริมน้ำ 1.2 กิโลเมตร โครงการกะตี่จิ้น-คลองสาน มีความยาวริมน้ำ 1.5 กิโลเมตร และสถาบันอาศรมศิลป์ ได้ดำเนินการแล้ว อีกแห่งหนึ่งได้แก่โครงการอนุรักษ์พื้นที่ฟูยานตลาดน้อยและพื้นที่ต่อเนื่อง มีความยาวริมน้ำ 750 เมตร ทั้งสามโครงการจะมี

บริเวณที่พักผ่อนริมน้ำที่สวยงาม มีทางจักรยาน ทางเดินเท้า ที่ออกกำลังกาย โดยได้มีการทำประชาพิจารณ์แล้วหลายครั้ง ได้รับความเห็นชอบจากชุมชน เจ้าของที่ดินเจ้าของโครงการวัดในบริเวณ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว งบประมาณไม่เกิน 2,000 ล้านบาทสามารถลงมือก่อสร้างได้ทันที

ส่วนสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา มี 3 สะพาน ซึ่งอยู่ในแผนการก่อสร้างของกรมทางหลวงชนบทมาแล้วหลายปี แต่อาจติดขัดเรื่องงบประมาณ ได้แก่ สะพานเชื่อมถนนราชวงศ์กับถนนท่าดินแดง สะพานเชื่อมถนนสี่พระยากับถนนลาดหญ้า สะพานเชื่อมถนนจันทร์กับถนนกรุงธนบุรี ทั้งสามสะพานนี้ จะลดปัญหาการจราจรบนสะพานตากสิน สะพานพระพุทธยอดฟ้า สะพานพระรามสาม และสะพานกรุงเทพ ซึ่งติดขัดมากและมีแต่จะเพิ่มขึ้น เป็นความทุกข์ของผู้ใช้รถใช้ถนนที่จำเป็นต้องใช้สะพานข้ามแม่น้ำ

ทั้งนี้ ผังเมืองขนาดของกรุงเทพมหานครจะต้องมีจำนวนสะพานข้ามแม่น้ำมากกว่าที่มีอยู่ในขณะนี้อีกหลายสะพาน งบประมาณก่อสร้างโครงการทั้งสามสะพานกับพื้นที่สาธารณะริมน้ำทั้งสามแห่งไม่ควรเกิน 14,000 ล้านบาท หากได้สร้างแล้วเสร็จ บริเวณริมน้ำในใจกลางเมืองกรุงเทพฯ จะมีความสวยงามน่าพักผ่อนและออกกำลังกาย

สำหรับประชาชนจำนวนมาก ทั้งที่อยู่อาศัยและที่มาทำงาน การเดินทางข้ามแม่น้ำจะสะดวกสบายยิ่งขึ้น

ทางเลือกที่สองนั้น หากรัฐบาลประสงค์จะสร้างโครงการตามเดิมแล้ว กระผมขอเสนอให้สร้างบนฝั่งพื้นดินริมน้ำ โดยการเวนคืนที่ดินริมน้ำตลอดเส้นทาง งบประมาณ 14,000 ล้านบาทสามารถใช้เวนคืนที่ดินความยาว 14 กิโลเมตรและความกว้าง 40 เมตร ในราคาเวนคืนเฉลี่ยไร่ละ 40 ล้านบาท หรือตารางวาละ 100,000 บาท ซึ่งเป็นราคาเวนคืนที่ดินที่สูงมาก และหากต้องกรเผื่องบประมาณก่อสร้างถนนคนเดินและจักรยาน บริเวณพักผ่อนและสวนสาธารณะให้ลดขนาดความกว้างของที่ดินเวนคืนเหลือ 30 เมตรจะเหลืองบประมาณก่อสร้าง 3,500 ล้านบาท เพียงพอสำหรับการก่อสร้างโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาบนพื้นดิน

ส่วนการสร้างเขื่อนกั้นน้ำนั้น ขอให้เป็นเรื่องอนาคตเมื่อมีตัวเลขน้ำที่สูงขึ้นจากภาวะโลกร้อนที่แน่นอนจากสถาบันพยากรณ์ระดับนานาชาติ จึงก่อสร้างเป็นโครงการต่างหากบนพื้นที่ดินที่เวนคืนโดยไม่บุกรุกพื้นที่โล่งของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากฯพณฯ ท่านเห็นชอบกับทางเลือกใดของกระผม ขอให้สั่งการชะลอการเซ็นสัญญาว่าจ้างให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นที่ปรึกษาสำรวจออกแบบและจัดทำแผนแม่บท ซึ่งเงื่อนไขในสัญญาได้กำหนดให้เป็นถนนคร่อมแม่น้ำตลอดสาย กระผมยินดีเข้าเรียนชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมแก่ฯพณฯ ท่านทุกเวลา